



Araştırma

2022; 31(3): 378-382

GEBELERDE MUTLULUK KORKUSUNUN PRENATAL BAĞLANMA VE BAZI SOSYO-DEMOGRAFİK FAKTÖRLER İLE İLİŞKİSİ
THE RELATIONSHIP OF FEAR OF HAPPINESS WITH PRENATAL ATTACHMENT AND SOME SOCIO-DEMOGRAPHIC FACTORS IN PREGNANCY

Saadet BOYBAY KOYUNCU¹, MEHMET BÜLBÜL²

¹Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Anabilim Dalı, Adıyaman

²Karabük Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Karabük

ÖZ

Bu araştırma gebelerin yaşadıkları mutluluk korkusu ile prenatal bağlanma ve bazı sosyo-demografik faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı ve kesitsel olan araştırma, Türkiye’de bulunan bir hastaneye başvuran 385 gebe ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Birey Tanıtım Formu, Mutluluk Korkusu Ölçeği ve Prenatal Bağlanma Envanteri kullanılmıştır. Araştırmada gebelerin Mutluluk Korkusu Ölçeği toplam puanının 12.00 (5-30), Prenatal Bağlanma Envanteri toplam puanının ise 64.00 (28-81) olduğu ve ölçeklerin toplam puanları arasında negatif yönde zayıf derecede anlamlı olmayan bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=-0.087$, $p=0.089$). Ek olarak, gebelerin eğitim süresi, aile tipi ve yaşayan çocuk sayısı ile Mutluluk Korkusu Ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Araştırmaya katılan gebelerin mutluluk korkusunu düşük seviyelerde yaşadıkları ve bu korkunun onların bebeklerine olan bağlanma süreçlerini anlamlı bir şekilde etkilemediği saptanmıştır. Ancak mutluluk ve korku düzeyi yüksek olan kadınların bebeklerine daha çok bağlandıkları görülmektedir.

ABSTRACT

This study was conducted to examine the relationship between prenatal attachment, some socio-demographic factors and fear of happiness experienced by pregnant women. The descriptive and cross-sectional study was conducted with 385 pregnant women admitted to a hospital in Turkey. Individual Information Form, Fear of Happiness Scale and Prenatal Attachment Inventory were used as data collection tools. In the study, it was determined that the total Fear of Happiness Scale score of the pregnant women was 12.00 (5-30) and the total Prenatal Attachment Inventory score was 64.00 (28-81), and there was a weak insignificant negative correlation between the total scores of the scales ($r = -0.087$, $p = 0.089$). In addition, a statistically significant relationship was found between the education period, family type, number of living children and the total score of the Fear of Happiness Scale ($p<0.05$). It was determined that pregnant women participating in the study experienced low levels of fear of happiness and this fear did not significantly affect their attachment processes to their babies. However, it is observed that women with high levels of happiness and fear are more attached to their babies.

Anahtar kelimeler: Bağlanma, gebelik, korku, mutluluk, psikolojisi.

Keywords: Attachment, pregnancy, fear, happiness, psychology.

Makale Geliş Tarihi : 03.12.2020
Makale Kabul Tarihi: 15.05.2022

Corresponding Author: Saadet BOYBAY KOYUNCU, Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, saadetboybay87@gmail.com, orcid.org/0000-0002-6145-9179.

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet BÜLBÜL, mehmetbulbulmd@gmail.com, orcid.org/0000-0001-5695-2586.

GİRİŞ

Mutluluk; insan hayatında ulaşılması gereken en üst iyilik hali olarak bilinen bir duygu durumudur. Birçok bilim adamı tarafından, arzuların, tutkuların, heveslerin ve amaçların gerçekleştirilmesi olarak da tanımlanmıştır. Bu doğrultuda mutluluk; genellikle sevinç, zevk, memnuniyet ve hoşnutluk gibi kavramlar ile aynı anlamda kullanılmaktadır (1,2).

Mutluluk her bireyin ulaşmak istediği bir duygu olmasına rağmen, mutluluğa bakış açısı kişinin yaşadığı kültüre göre farklılıklar oluşturmaktadır (1). Yapılan araştırmalar, bazı bireylerin mutluluğa dair olumsuz bir yaklaşım içinde olabileceğini ve mutluluk korkusu geliştirebileceğini göstermektedir (2). Mutluluk korkusu, mutluluğun yakında gelecek olan kötü olayların işareti olabileceği ile ilgili hisleri temsil ettiği düşünülmektedir (2-5). Bazı kültürde mutluluğun arkasından acı ve keder geleceğine dair inanışlar kişileri mutluluk korkusuna itmektedir. Joshanloo (2012), İran'da üniversite öğrencileri ile yürüttüğü araştırmada, öğrencilerin mutluluğa yönelik olumsuz bir bakış açısına sahip olduklarını ve mutluluktan korktuklarını saptamıştır (2).

Gebelik dönemi hem kadın hem de ailesi için mutluluk veren bir olay olarak tanımlanır. Ancak bu dönem aynı zamanda çok yoğun fizyolojik, psikolojik ve sosyal değişimlerin yaşandığı, her trimesterine özgü farklı değişimlerin yaşandığı bir süreçtir. Birinci trimesterde; ambivalan duyguların yoğun yaşandığı gebelik gerçeği ile uyum sürecidir. Bu dönemde anne bebeğe karşı çok az sevinç hisleri duymaktadır. İkinci trimesterde; gebeliğe uyum sağlamaya başlayan anne hissettiği bebek hareketleri ile prenatal bağlanmayı başlatmaktadır. Bu dönemde bebeğin varlığı onu mutlu etmektedir. Üçüncü trimesterde ise yorgunluk ve doğum korkusu gibi negatif duygular yaşanabilmektedir (6,7).

Gebelik boyunca çeşitli duygular deneyimleyen kadınların bu duygulara yaklaşımı onun sosyal ve kültürel yapısı ile yakından ilişkilidir. Duygusal dalgalanmanın çok yoğun yaşandığı gebelik dönemi annelerin mutluluk korkusu ile daha çok karmaşık bir hal almaktadır. Bu dönemde anne ve bebek arasında olgunlaşan prenatal bağlanmanın, mutluluk korkusu gibi negatif duygulardan olumsuz etkilenebileceği düşünülmektedir. Prenatal bağlanma; gebelik döneminde olgunlaşan ve giderek artması beklenen bir duygusal durum olarak tanımlanabilir. Anne bu dönemde "mutlu olur isem bebeğim ile ilgili kötü durumlarla karşılaşabilirim" diye düşünebilir ve dolayısı ile bebeğini sevmeye arzusunu bastırabileceği düşünülmektedir. Tunçel ve Süt'ün (2019) yaptıkları çalışmada gebelik döneminde anksiyete ve depresyon gibi negatif duygu durumlarının prenatal bağlanmayı olumsuz etkilediğini belirlemişlerdir (8). Bu bilgiler doğrultusunda bu araştırma gebelerin yaşadıkları mutluluk korkusu ile prenatal bağlanma arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Tanımlayıcı olarak tasarlanan araştırmanın evrenini; Türkiye'de bulunan bir hastanenin kadın hastalıkları-doğum polikliniğine rutin gebelik muayenesi için başvuran, araştırmaya katılmayı kabul eden 385 gebe oluşturmuştur. Araştırma 01.10.2019-01.06.2020 tarihleri arasında yürütülmüştür. Örneklem büyüklüğü; bir internet sayfası kullanılarak hesaplanmıştır(9). Yanılgı düzeyi %

5, %95 güven aralığı ile 385 gebe kadın olarak belirlenmiştir. Araştırmaya alınma kriterleri:20-35 yaş arasında sağlıklı gebe kadın olmak, tek fetüse sahip olmak,sağlıklı bir gebeliğe sahip olmak, eşi ile birlikte yaşıyor olmak,en az ilkokul mezunu olmak ve iletişim sorunu olmamak olarak belirlenmiştir.Araştırmanın dışlanma kriterleri: infertilite tedavisi almak, gebeliğin sonlanması, çalışmadan çekilmek istenmesi olarak belirlenmiştir.Belirtilen tarihler arasında çalışma kriterlerini karşılayan ve çalışmaya katılmayı kabul eden tüm gönüllüler çalışmaya dahil edildi.

Verilerin Toplanması

Veriler hafta içi beş gün süresince, poliklinik muayenesi için başvuran gebeler ile Non Stress Test (NST) odasında araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Araştırmaya katılacak kadınlara araştırma hakkında bilgi verilerek izinleri alınmıştır. Veri toplama aracı olarak Birey Tanıtım Formu, Mutluluk Korkusu Ölçeği (MKÖ) ve Prenatal Bağlanma Envanteri (PBE) kullanılmıştır.

Birey tanıtım formu: Araştırmacı tarafından hazırlanan formda; gebenin sosyo-demografik ve obstetrik özellikleri sorgulanmaktadır.

Mutluluk korkusu ölçeği: Joshanloo, mutlu olmanın birtakım kötü /olumsuz sonuçlar doğuracağına ilişkin inançları ölçmek amacıyla MKÖ'ni geliştirmiştir(2). Ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışması Demirci ve arkadaşları tarafından yapılmıştır(7). Ölçek beş maddeden oluşmaktadır ve 7'li (1= Hiç Katılmıyorum, 7= Tamamen Katılıyorum) bir derecelendirmeye göre puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 5 ile 35 arasında değişmektedir ve puanlar yükseldikçe mutluluk korkusunun arttığı varsayılmaktadır. Ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı ise 0,88 olarak hesaplanmıştır.

Prenatal bağlanma envanteri: Mary Müller, tarafından geliştirilmiştir(6). Gebelik boyunca kadınların yaşadıkları düşünceleri, duyguları, durumları açıklamak ve bebeğe prenatal dönemdeki bağlanma düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilen ölçek, 21 maddeden oluşmaktadır. Dörtlü likert tipinde olan ölçekten en az 21, en fazla 84 puan alınabilmektedir. Gebenin aldığı puanın artması bağlanma düzeyinin de arttığını göstermektedir (6). Ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirliği Yılmaz ve Beji tarafından yapılmış ve iç tutarlılık kat sayısı 0,84 olarak bildirilmiştir (7).

İstatistiksel Analiz

Araştırma sonucu elde edilen verilerin analizinde SPSS for Windows 15 (Statistical Package for Social science for Windows) paket programı kullanılmıştır. Sürekli değişkenlerin dağılımını analiz etmek için Kolmogorov Smimov testi kullanılmıştır. Veriler Mann-Whitney U Testi, Kruskal Wallis, Bonferroni Testi ve Pearson Korrelation testi ile analiz edilmiştir. Çalışmada tanımlayıcı değişkenler; ortanca, min-max değerleri ile birlikte verilmiştir. İstatistiksel anlamlılık p<0.05 kabul edilmiştir.

Bu araştırmanın etik kurul onayı bir üniversitenin Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan 22/10/2019 tarihinde 2019/7-10 karar sayısı ile onay

alınmıştır. Ayrıca, araştırmanın yürütüldüğü hastaneden 472 sayılı yazılı izin alınmıştır. Araştırma Helsinki Deklerasyonu Prensipleri'ne uygun olarak yapılmıştır.

BULGULAR

Gebelerin sosyo-demografik özellikler ile MKÖ ve PBE toplam puanları arasındaki ilişki Tablo I'de verilmiştir. Buna göre; gebelerin yaş ortalaması 29,00±4.90 olduğu, %85.2'sinin çalışmadığı, %85.5'inin eşinin çalıştığı, %

(p<0.05).

Gebelerin obstetrik özellikleri ile MKÖ ve PBE toplam puan dağılımı tablo II'de verilmiştir. Buna göre; gebelerin %77.1'inin multipar olduğu, %41.6'sının 2 ve üzerinde yaşayan çocuğa sahip olduğu, %79.7'sinin üçüncü trimesterde olduğu, gebelik hafta ortalamasının 32,51±7.89, %92.2'sinin düşük sayısının 1 ve altında olduğu, %88.6'sının gebeliğini istediğini, %49.4'ünün bebeğinin cinsiyetinin kız olduğu saptanmıştır.

Tablo I. Gebelerin Sosyo-Demografik Özellikleri ile MKÖ ve PBE Toplam Puan Arasındaki İlişki (N:385)

Sosyo-Demografik Özellikler	Sayı (%)	MKÖ Toplam Puanı	İstatistiksel test	PBE Toplam puanı	İstatistiksel test
Yaş					
20-24	64(16.6)	10.00 (5-27)	KW*=4.486 p=0.106	64.00(36-79)	KW= 1.806* p=0.405
25-29	156(40.5)	11.50 (5-28)		65.00 (28-81)	
30-35	165(42.9)	13.00 (5-30)		63.00 (31-76)	
Çalışma durumu					
Evet	57(14.8)	10.00 (5-28)	Z ^a =-1.407 ^a p=0.159	68.00 (56-77)	Z=-5.237 ^a p<0.001
Hayır	328(85.2)	13.00 (5-30)		62.00 (28-81)	
Eş Çalışma Durumu					
Evet	329(85.5)	12.00 (5-30)	Z=-1.148 ^a p=0.251	64.00 (28-81)	Z=-4.442 ^a p<0.001
Hayır	56(14.5)	13.00 (5-26)		57.00 (29-76)	
Eğitim süresi (yıl)					
≤ 4	16(4.1)	16.50 (11-19) ^a	KW=7.49* p=0.024	67.50 (61-75) ^a	KW=10.649* p<0.001
5-8	162(42.1)	13.00 (5-26) ^b		61.00 (28-80) ^b	
≥ 9	207(53.8)	11.50 (5-28) ^c		66.00 (40-79) ^c	
Eş Eğitim Süresi (yıl)					
≤ 4	14(3.6)	16.00 (14-20)	KW=2.547* p=0.284	61.50 (58-70) ^a	KW=10.542* p<0.001
5-8	138(35.9)	12.00 (5-27)		60.00 (28-81) ^b	
≥ 9	233(60.5)	11.00 (5-29)		65.50 (35-77) ^a	
Aylık gelir					
İyi	115(29.9)	10.00 (5-28)	KW=2.182* p=0.336	67.00 (41-78) ^a	KW=25.084* p<0.001
Orta	232(60.3)	13.00 (5-30)		63.00 (28-81) ^b	
Kötü	38(9.9)	11.00 (5-26)		57.00 (29-77) ^c	
Aile Tipi					
Çekirdek	315(81.8)	11.00 (5-30)	Z=-2.829 ^a p=0.005	64.00 (28-81)	Z=-0.974 ^a p=0.330
Geniş aile	70(18.2)	15.00 (5-26)		62.00 (33-77)	
Toplam	385(100)	12.00 (5-30)			

*KW: Kruskal Wallis Testi.

^a Z: Mann Whitney U Testi.

a,b,c: Bonferroni Testi ile alt grup karşılaştırmaları yapılmıştır. Her satır için farklı harfle temsil edilen ortalamalar arasında p<0.01 düzeyinde istatistiksel olarak farklılık vardır.

MKÖ: mutluluk korkusu ölçeği, PBE: prenatal bağlanma envanteri

53.8'inin 9 yıl ve daha üzeri yıl eğitim aldığı, %60.5'inin eşinin 9 yıl ve daha üzeri yıl eğitim aldığı, %29.9'unun aylık gelirini iyi olarak algıladığı, %81.8'inin çekirdek aileye sahip olduğu saptanmıştır.

Araştırmada gebelerin yaş, çalışma durumu eş çalışma durumu, eş eğitim süresi ve aylık gelir algılama ile MKÖ toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (p>0.05). Fakat gebelerin eğitim süresi ve aile tipi ile MKÖ toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır (p<0.05).

Araştırmada gebelerin yaş ve aile tipi ile PBE toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (p>0.05). Fakat gebelerin çalışma durumu, eş çalışma durumu, eğitim süresi, eş eğitim süresi ve aylık gelir algılama ile PBE toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır

Araştırmada gebelerin gebelik sayısı, gebelik haftası, düşük sayısı, gebeliğin istenme durumu, bebeğin cinsiyeti ile MKÖ toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (p>0.05). Fakat araştırma sonuçlarımıza göre gebelerin yaşayan çocuk sayısı ile MKÖ toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05). Araştırmada gebelerin; gebelik haftası ve düşük sayısı ile PBE toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (p>0.05). Fakat araştırma sonuçlarımıza göre gebelerin gebelik sayısı, yaşayan çocuk sayısı, gebeliğin istenme durumu ve bebeğin cinsiyeti ile PBE toplam puan ortalaması bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Gebelerin MKÖ ile PBE arasındaki ilişki Tablo III' te verilmiştir. Araştırmada gebelerin ortalama MKÖ toplam

Tablo II. Gebelerin Obstetrik Özellikleri ile MKÖ ve PBE Toplam Puanları Arasındaki İlişki (N:385)

Obstetrik Özellikler	Sayı (%)	MKÖ Toplam puanı	İstatistiksel Test	PBE Toplam puanı	İstatistiksel Test
Gebelik Sayısı					
Primipar ≤1	88(22.8)	10.00 (5-27)	Z=-1.477 ^α	66.00 (33-81)	Z=-4.283 ^α
Multipar ≥2	297(77.1)	13.00 (5-30)	p=0.140	62.00 (28-80)	p<0.001
Yaşayan Çocuk Sayısı					
≤1	225(58.4)	10.00 (5-28)	Z=-5.357 ^α	65.00 (33-81)	Z=-2.863 ^α
≥2	160(41.6)	15.00 (5-30)	p<0.001	60.00 (28-76)	p=0.004
Gebelik Haftası					
İlk Trimester	32(8.3)	13.00 (5-27)	KW=0.056*	60.00 (29-78)	KW= 4.221*
İkinci Trimester	46(11.9)	12.00 (6-26)	p=0.973	61.00 (42-77)	p=0.121
Üçüncü Trimester	307(79.7)	12.00 (5-30)		64.00 (28-81)	
Düşük Sayısı					
≤1	355(92.2)	12.00 (5-28)	Z=-0.396 ^α	63.00 (28-80)	Z=-0.760 ^α
≥2	30(7.8)	11.60 (7-19)	p=0.692	67.00 (45-76)	p= 0.447
Gebeliğin İstenme Durumu					
Evet	341(88.6)	12.00 (5-30)	Z=-1.503 ^α	64.00 (33-81)	Z=-6.456 ^α
Hayır	44(11.4)	10.50 (5-30)	p=0.133	48.00 (28-76)	p<0.001
Bebelin cinsiyeti					
Kız	190(49.4)	12.00 (5-28)	Z=-1.013 ^α	64.00 (36-80)	Z=-2.112 ^α
Erkek	181(47.0)	12.00 (5-30)	p=0.311	64.00 (28-81)	p= 0.035

*KW: Kruskal Wallis Testi.

^αZ: Mann Whitney U Testi.**Tablo III.** Gebelerin MKÖ ile PBE Toplam Puan Arasındaki İlişki

	Ortanca (Min-Max)	İstatistiksel test
MKÖ toplam puanı	12.00 (5-30)	r=-0.087*
PBE toplam puanı	64.00 (28-81)	p=0.089

puanının 12.00 (5-30); ortalama PBE puanının ise 64.00 (28- 81) olduğu ve ölçek toplam puan ortalamaları aralarında negatif yönde çok zayıf derecede anlamlı olmayan bir ilişki olduğu saptanmıştır (r=-0.087, p=0.089).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Mutluluk korkusu gibi kültürel bir faktörün prenatal bağlanma üzerine etkilerini incelemek amacıyla yürüttüğümüz çalışmada; gebelerin mutluluk korkusunu düşük seviyelerde yaşadıkları ve bu duygunun gebelik boyunca anne-bebek arasında olgunlaşan prenatal bağlanma üzerine etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptanmıştır (p>0.05). Literatür incelendiğinde gebelerde mutluluk korkusunun prenatal bağlanma ile ilişkisini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak, gebelerin yaşadıkları depresyon, anksiyete, stres gibi negatif duygu durumlarının prenatal bağlanmayı olumsuz yönde etkilediğini saptayan çalışmalara ulaşılmıştır (11-13). Araştırma sonucumuz; bize gebe kadınların düşük seviyede yaşadıkları mutluluk korkusunun kendileri için çok değerli olan bebeklerine bağlanmalarını etkilemediğini göstermiştir. Katılımcıların prenatal bağlanmalarının iyi seviyelerde olması da bunun bir göstergesidir.

Araştırmada gebelerin ortalama MKÖ toplam puanının 12.00 (5-30) olduğu saptanmıştır. Yapılan literatür incelemesinde gebelerin yaşadıkları mutluluk korkusu ile ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak farklı gruplarda mutluluk korkusu ile ilgili yapılan çalışmalara rastlanmıştır. Üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmalarda MKÖ toplam puanını; Tunç (14) 16.32±7.91; Demirci ve arkadaşları (10) 10.53±5.53; Ekşi ve arkadaşları (15) ise 14.03±7.62 olarak saptamışlardır. Araştırmalar, çalışmamızdan farklı gruplarla yapılmasına rağmen kişilerin yaşadıkları mutluluk korkusu düzeylerinin birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Araştırmada eğitim süresi az olanların mutluluk korkusunu daha fazla yaşadıkları saptanmıştır (p<0.05). Literatür incelendiğinde eğitim seviyesi düşük olan gebelerin daha çok geleneksel/ kültürel faktörlere sahip oldukları görülmektedir (16,17). Özen ve Çakmak (2019) yaptıkları çalışmada eğitim seviyesi yüksek olanlarda mutluluk korkusunun daha az yaşandığını saptamışlardır (18). Gebelerin eğitim seviyesi yükseldikçe gebelik ile ilgili konularda daha ilgili olabiliyor ve onları negatif etkileyebilecek mutluluk korkusu gibi psikolojik problemlere karşı daha güçlü olabiliyorlar. Dolayısıyla gebelerin eğitim seviyesi arttıkça mutluluk korkusunu daha az önemsediklerini görmekteyiz.

Kültürel bir faktör olan mutluluk korkusu daha çok kolektif toplumlarda görülmektedir (19). Özen ve Çakmak (2019) yaptıkları çalışmada geniş aileye sahip insanların daha fazla mutluluk korkusu yaşadıklarını saptamışlardır (18). Araştırmamızda benzer olarak geniş aileye sahip gebelerin daha fazla mutluluk korkusu yaşadıkları görülmüştür (p<0.05). Bu sonuç bize toplu yaşayan ailelerin kültürel bir değer olan mutluluk korkusunu birbirlerine aktardıklarını düşündürmektedir. Nitekim literatür incelendiğinde gebelerin geleneksel/kültürel faktörleri daha çok anneanne/babaanneden öğrendiklerini ifade etmeleri (16,17,20,21) araştırma sonucumuzu destekler niteliktedir.

İnsanların güzel deneyimler yaşadıklarında mutlu olmaları beklenir. Ancak kişiler mutlu olmak yerine bu mut-

luluğun yakında kötü bir olayla sonuçlanacağını düşünebilirler (2). Araştırmamızda annelik duygusunu iki ve üzeri kez yaşayan gebelerin daha fazla mutluluktan korktukları görülmüştür. Dolayısıyla gebelerin mutluluk veren olayları deneyimlerinin artmasıyla birlikte bu durumun onları mutluluk korkusuna daha fazla yönelttiğini düşünmek olasıdır.

Araştırmada gebelerin prenatal bağlanma düzeylerini ve yaşadıkları mutluluk korkusu etkileyen sosyodemografik ve obstetrik özellikleri olduğu saptanmıştır. Sağlık profesyonellerinin takip ettikleri gebelerinin bu özelliklerini bilmeleri ve prenatal bağlanmayı olumsuz etkileyebilecek faktörlerin farkında olması anne-bebek sağlığı açısından önemlidir. Yaptığımız araştırmada mutluluk korkusunun prenatal bağlanmayı zayıf derecede negatif etkilediği ancak bu etkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığını görmekteyiz. Araştırmanın bulgularının desteklenmesi için daha geniş örneklem gruplarında farklı sosyo-demografik ve obstetrik özelliklere sahip gebelerle de çalışılması önerilebilir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Teşekkür

Araştırmamıza katkı veren tüm katılımcılara teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

1. Begum S, Jabeen S, Awan AB. Happiness: A philosophical appraisal. *The Dialogue* 2014; 9 (3):314-325.
2. Joshanloo M. The influence of fear of happiness beliefs on responses to the satisfaction with life scale. *Personality and Individual Differences* 2013; 54(5):647-651.
3. Lambrou P. Is Fear of Happiness Real? *Psychology Today*. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/codes-joy/201405/is-fear-happiness-real>; Erişim tarihi: 24.06.2019.
4. Muhtar H. Fear of happiness—exploring happiness in collectivistic and individualistic cultures. *Mastes dissertation*, Wesleyan University, U.S. 2016.
5. Draven L, Pasha-Zaidi N. Happiness in the United Arab Emirates: conceptualizations of happiness among emirate and other Arab students. *IJHD* 2015; 2(1):1-21.
6. Müller ME, Ferketich S. Factor analysis of the maternal fetal attachment scale. *Nurs Res* 1993; 42 (3): 144-7.
7. Yılmaz SD, Beji NK. Turkish version of prenatal attachment inventory: a study of reliability and validity. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 2013; 16(2):103-9.
8. Tunçel NT, Süt HK. Gebelikte yaşanan anksiyete, depresyon ve prenatal distres düzeyinin doğum öncesi bebeğe bağlanmaya etkisi. *Jinekoloji-Obstetrik ve Neonatoloji Tıp Dergisi*. 2019; 16(1): 9 -17.
9. Australian Bureau of Statistics. <https://www.abs.gov.au/websitedbs/D3310114.nsf/home/Sample+Size+Calculator>, Erişim tarihi:01.10.2019.
10. Demirci İ, Ekşi H, Kardeş S, Dinçer D. Mutluluk korkusu Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği, *Kastamonu Education Journal* 2016; 24 (4):2057-2072.
11. Napoli A, Lamis DA, Berardelli I, et al. Anxiety, Prenatal Attachment, and Depressive Symptoms in Women with Diabetes in Pregnancy. *Int J Environ Res Public Health* 2020; 17(2): 425.
12. Śliwerski A, Kossakowska K, Jarecka K, Świtalska J, Bielawska-Batorowicz E. The Effect of Maternal Depression on Infant Attachment: A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health* 2020;17(8): 2675.
13. Rollè L, Giordano M, Santoniccolo F, Trombetta T. Prenatal Attachment and Perinatal Depression: A Systematic Review. *Int J Environ Res Public Health* 2020;17(8):2644.
14. Tunç AÇ. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Yaşam Doyumu ile Mutluluk Korkusu Düzeylerindeki İlişkinin İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi* 2020; 5(1):57-68.
15. Ekşi H, İkiz K, Başman M. Üniversite Öğrencilerinin Mutluluk Korkusu ve Duyularını İfade Etme Becerileri Arasındaki İlişkide Öz Duyarlılığın Aracı Rolü. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 2020; 28(2): 820-829.
16. Arısoy A, Canbulat N, Ayhan F. Karaman ilindeki annelerin bebeklerinin bakımında uyguladıkları geleneksel yöntemler. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi* 2014; 17(1):23-31.
17. Çınar İÖ, Aslan GK, Kartal A, İnci FH, Koştu NA. Annelerin 0-1 yaş bebek bakımında uyguladıkları geleneksel yöntemlerin incelenmesi. *TAF Preventive Medicine Bulletin* 2015; 14(5):378-386.
18. Özen F, Çakmak S. Üniversite öğrencilerinde obsesif inançların mutluluk korkusunu yordayıcılığının incelenmesi, Yüksek Lisans tezi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin 2019.
19. Çevik Ö. Kültürel Bir Öğreti: Mutluluk Korkusu. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi* 2020; 17(1):855-869.
20. Arabacı Z, Yıldırım JG, Dünder BN, Kadam Z. Bebeklerde uygulanan geleneksel yöntemler. *Çocuk ve Medeniyet Dergisi* 2016; 1(1):24-33.
21. Taşhan ST, Koyuncu SB. Kadınların doğuma yönelik kullandıkları geleneksel yöntemler ve etkileyen faktörler. *ACU Sağlık Bil Derg* 2018; 9(2):150-155.